

شیخ محمود شبستری « گلشن راز »

بخش ۱۶ - سوال از احوال سالک و نشانه‌های مرد کامل

۱ مسافر چون بود، رهرو کدام است که را گویم که او مردِ تمام است

بخش ۱۷ - جواب به سوال اول

۱ دگر گفتم مسافر کیست در راه کسی کوشد ز اصلِ خویش آگاه

۲ مسافر آن بود که بگذرد زود ز خود صافی شود چون آتش از دود

۳ سلوکش سیرِ کشفی دان ز امکان سوی واجب به ترکِ شئین و نقصان

۴ بعکسِ سیرِ اوّل در منازل رود تا گردد او انسانِ کامل

بخش ۱۸ - قاعده در بیان سیر نزول و مراتب صعود آدمی

۱ بدان اوّل که تا چون گشت موجود کز او انسانِ کامل گشت مولود

۲ در اطوارِ جمادی بود پیدا پس از روحِ اضافی گشت دانا

۳ پس آنکه جنبشی کرد او ز قدرت پس از وی شد ز حق صاحب ارادت

۴ به طفلی کرد باز احساسِ عالم در او بالفعل شد و سواسِ عالم

۵ چو جزویات در وی شد مرتّب به کلیات ره برد از مرگب

۶ غضب شد اندر او پیدا و شهوت وز ایشان خاست بخل و حرص و نخوت

۷ به فعل آمد صفت‌های ذمیمه بتر شد از دد و دیو و بهیمه

۸ تنزل را بود این نقطه اسفل که شد با نقطه وحدت مقابل

۹ شد از افعال، کثرت بی‌نهایت مقابل گشت از این رو با بدایت

۱۰ اگر گردد مقید اندر این دام به گمراهی بود کمتر ز آنعام

ز فیضِ جذبه یا از عکسِ برهان	و گر نوری رسد از عالمِ جان	۱۱
از آن راهی که آمد باز گردد	دلش با نورِ حقِ همراز گردد	۱۲
رهی یابد به ایمانِ یقینی	ز جذبه یا ز برهانِ یقینی	۱۳
رخ آرد سویِ عَلَیْنِ اَبْرار	کند یک رجعت از سَجِّینِ فُجَّار	۱۴
شود در اصطفایِ اولادِ آدم	به توبه متصّف گردد در آن دم	۱۵
چو ادریسِ نبی آید بر افلاک	ز افعالِ نکوهیده شود پاک	۱۶
شود چون نوح از آن صاحبِ ثباتی	چو یابد از صفاتِ بد نجاتی	۱۷
خلیل آسا شود صاحبِ توکل	نماند قدرتِ جزویش در کلّ	۱۸
رود چون موسی اندر بابِ اعظم	ارادت با رضای حق شود ضمّ	۱۹
چو عیسی نبی گردد سمائی	ز علمِ خویشتن یابد رهائی	۲۰
درآید از پی احمد به معراج	دهد یکباره هستی را به تاراج	۲۱
در آنجا نه مَلک گنجد نه مُرسَل	رسد چون نقطهٔ آخر به اوّل	۲۲

وزن: مفاعیلن مفاعیلن فعولن (هزج مسدس محذوف یا وزن دوبیتی)

 <p>خانقاه خاکسار جلالی مطهری Khaksar Khanqah تنظیم و ارائه: وبسایت خانقاه خاکسار مطهریه</p>	<p>منابع:</p> <p>۱- وبسایت گنجور:</p> <p>شیخ محمود شبستری «گلشن راز» بخش ۱۶</p> <p>۲- کتاب گلشن راز، اثر: شیخ محمود شبستری با مقدمه و تصحیح و توضیحات به اهتمام دکتر صمد موحد</p> <p>۳- کتاب شرح گلشن راز، اثر: الهی اردبیلی - مقدمه و تصحیح و تعلیقات: محمدرضا برزگر خالقی، عفت کرباسی</p> <p>۴- کتاب شرح گلشن راز (مفاتیح الاعجاز) اثر: محمد لاهیجی گیلانی، پیش گفتار و ویرایش: دکتر علیقلی محمودی بختیاری</p> <p>۵- وبسایت واژه یاب: https://vajehyab.com</p>
--	---

لغتنامه:

آنعام = چهارپایان	شَئِن = عیب، زشتی و بدی
عَلَیْنِ اَبْرار = بهشت نیکوکاران	بَهیمه = حیوان چهارپا
اصطفای = برگزیده	اسْقَل = پست تر
ضمّ = همراه	بدایت = آغاز
سمائی = آسمانی	سَجِّینِ فُجَّار = جهنم بدکاران
مُرسَل = پیغام آور، نبی	